

Gemeentelijke administratieve sancties

GAS-bemiddeling: leidraad

Vademecum uitgevoerd in opdracht van

POD Maatschappelijke Integratie, Dienst Grootstedenbeleid
Anspachlaan 1 (14de verdieping), 1000 Brussel

Redactie

Godfried Geudens, sanctionerende ambtenaar van de politiezone Regio Turnhout

Met medewerking van

Lionel Rion, preventieambtenaar van de stad Verviers
Katia Hoorne, attachée bij de Federale Dienst Grootstedenbeleid
Emilie Deveux, attachée bij de Federale Dienst Grootstedenbeleid

Contact

www.grootstedenbeleid.be

Verantwoordelijke uitgever

Julien Van Geertsom, voorzitter POD Maatschappelijke Integratie
Anspachlaan 1, 1000 Brussel

November 2008

Deze publicatie wordt gratis verspreid.

Beschikbaar zolang de voorraad strekt en op de website van Grootstedenbeleid:
www.grootstedenbeleid.be.

Creatie en opmaak: www.magelaan.be

Fotografie: Toon Coussement

Kettani / K.ractère: p. 14, 21, 24, 30, 37

Rechtenvrije foto's: cover, p. 3, 5, 9, 12, 13.

Gemeentelijke administratieve sancties

GAS-bemiddeling leidraad

Grootstedenbeleid
Politique des Grandes Villes

Inhoudstafel

Voorwoord	02
Inhoudstafel	03
Inleiding	05
Context	06
Wat zijn gemeentelijke administratieve sancties?	08
Wat is bemiddeling?	10
Wat is de bemiddeling in het kader van de GAS?	12
Het algemene kader van de GAS-bemiddeling	12
Wat zijn de doelen van de GAS-bemiddeling?	12
1. Vergoeding of herstel van de schade	12
2. Communicatie en pacificatie	15
3. Secundaire gevolgen	16
Wat zijn de werkingsprincipes van de GAS-bemiddeling?	18
1. Vrijwilligheid	18
2. Vertrouwelijkheid	19
3. Neutraliteit	20
4. Onpartijdigheid	21
5. Transparantie	22
Welke actoren zijn betrokken bij de GAS-bemiddeling?	23
1. De bemiddelaar	23
2. De overtreder	24
3. Het slachtoffer	26
De concrete vormgeving van de GAS-bemiddeling	29
Voorafgaande vereisten	29
Selectie en verzending processen-verbaal	30
Contactname van overtreder en slachtoffer door bemiddelaar	31
De eigenlijke bemiddeling	33
De bemiddelingsovereenkomst	35
Uitvoering en evaluatie van de bemiddelingsovereenkomst	37
Rapportering aan en beslissing van de sanctionerende ambtenaar	38
Bemiddeling afgerond, zaak gesloten?	38
Bijlagen	41

Voorwoord

Overlast zoals wildplakken, sluikestorten en graffiti zijn slechts enkele voorbeelden die, naast het opwekken van ergernis, bijdragen tot het veroorzaken van een onveiligheidsgevoel bij de burger. Meestal wordt aan dit soort gedrag weinig gevolg gegeven, door een gebrek aan tijd en middelen van het parket maar eveneens omwille van technische redenen. Zo kan de dader onbekend zijn of is het niet mogelijk om voldoende materiële bewijzen te verzamelen.

In 1999 kregen de gemeenten via het systeem van gemeentelijke administratieve sancties de middelen om bepaalde overtredingen vast te stellen, te vervolgen en te sanctioneren. Zij zijn voortaan in staat om de “kleine criminaliteit” sneller en efficiënter te bestrijden, net zoals de openbare overlast op hun grondgebied.

In het kader van deze administratieve procedure kan de gemeenteraad eveneens voorzien in een bemiddelingsprocedure. Deze bemiddelingsprocedure heeft tot doel de kans te bieden aan de dader van de overtreding om de schade die hij heeft aangericht, te vergoeden of herstellen. In deze context heeft deze procedure een responsabiliserend en pedagogisch effect.

Nu blijkt echter dat de steden en gemeenten deze bemiddelingsprocedure nog onvoldoende gebruiken, bij gebrek aan methodologische kennis maar ook aan menselijke middelen.

In 2006 heeft de federale regering beslist om het preventiebeleid ten aanzien van jeugddelinquentie te intensifiëren. Er werd bijkomende steun verleend aan de steden en gemeenten om hen te helpen een efficiënte strijd tegen overlast te voeren.

In dit kader werden aan de administratie van Grootstedenbeleid twee specifieke taken toevertrouwd: enerzijds de oprichting van een Task Force van experts. Zij moeten de steden en gemeenten begeleiden bij de invoering van het systeem van gemeentelijke administratieve sancties en bij de bemiddeling. Anderzijds werden bemiddelaars ter beschikking gesteld, belast met de bemiddelingsprocedure in het kader van de gemeentelijke administratieve sancties.

Om de steden en gemeenten beter te informeren over deze bemiddelingsprocedure en hen te helpen bij de implementatie ervan, heeft de administratie van Grootstedenbeleid dit vademecum opgesteld. Dit kostbare instrument geeft de verschillende stappen weer die de steden en gemeenten moeten naleven om deze bemiddelingsprocedure uit te voeren. Het vademecum bevat eveneens een reeks adviezen, voorbeelden en goede praktijken.

Ik hoop dat deze verschillende initiatieven bijdragen tot een betere kwaliteit en attractiviteit van het stadsleven en wens u veel leesgenot!

Marie Arena, Minister van Grote Steden

A handwritten signature in black ink, consisting of a large, sweeping loop followed by a smaller loop and a dot.

Inleiding

In 1999¹ werden de gemeentelijke administratieve sancties (verder: GAS) in het leven geroepen om openbare overlast snel en efficiënt te kunnen aanpakken.

In 2004² werd de wetgeving gewijzigd en onder meer aangevuld met een bemiddelingsprocedure. De concrete uitwerking van deze bemiddelingsprocedure bleek echter in veel steden en gemeenten op moeilijkheden te stuiten. Vaak is er nog onduidelijkheid over een aantal aspecten hiervan.

In dit vademecum wordt gepoogd de GAS-bemiddeling op een overzichtelijke wijze uiteen te zetten. Daartoe wordt eerst de algemene context geschetst. Wat zijn GAS? Wat is bemiddeling? En concreet: wat is de bemiddeling in het kader van de GAS?

Vervolgens wordt het kader van de GAS-bemiddeling uiteengezet. Doelen en werkingsprincipes komen hierbij aan bod, evenals de verschillende actoren in de bemiddelingsprocedure. In een volgend luik staat de concrete vormgeving van de GAS-bemiddeling centraal. Het chronologische verloop van de bemiddelingsprocedure wordt hierbij gevolgd, vanaf de voorafgaande vereisten tot de eventuele bijkomende acties na afronding van de procedure. Vanzelfsprekend worden in dit deel talrijke praktische richtlijnen gegeven om de bemiddelingsprocedure vlot en correct te laten verlopen.

Tenslotte vindt u in dit vademecum ook nog de relevante wetgeving, literatuurtips en nuttige adressen en websites.

1 Wet tot invoering van gemeentelijke administratieve sancties van 13 mei 1999, *B.S.*, 10/06/1999

2 Wet tot wijziging van de nieuwe gemeentewet van 17 juni 2004, *B.S.*, 23/07/2004

Context

Wat zijn gemeentelijke administratieve sancties?

De Wet van 13 mei 1999 tot invoering van de gemeentelijke administratieve sancties beoogde een wijziging van de Nieuwe Gemeentewet. Het bleek immers dat inbreuken op gemeentelijke politiereglementen en andere overtredingen uit het Strafwetboek in de praktijk vaak weinig vervolgd werden. Dit hing samen met de hoge werklast bij de parketten waardoor meestal prioriteit werd verleend aan de zwaardere vormen van criminaliteit. Toch bleek dat precies de kleinere vormen van criminaliteit en overlast (zoals nachtlawaai, vandalisme, ...) in belangrijke mate het onveiligheidsgevoel van veel mensen bepalen en een negatieve invloed hebben op de levenskwaliteit.

06

Door de wet van 13 mei 1999 breidde de wetgever de gemeentelijke bevoegdheid m.b.t. de administratieve politie uit tot de zgn. openbare overlast. Volgens de formulering in de omzendbrief OOP 30bis³ heeft **“openbare overlast betrekking op, voornamelijk individuele gedragingen die het harmonieuze verloop van de menselijke activiteiten kunnen verstoren en de levenskwaliteit van de inwoners van een gemeente, een wijk, een straat, kunnen beperken op een manier die de normale druk van het sociale leven overschrijdt.”**

Door de wetwijziging kregen gemeenten de mogelijkheid om dergelijke vormen van overlast via hun politiereglementen te beteugelen.

3 Omzendbrief OOP 30bis van 3 januari 2005 aangaande de uitvoering van de wetten van 13 mei 1999 tot invoering van gemeentelijke administratieve sancties, van 7 mei 2004 tot wijziging van de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming en de Nieuwe Gemeentewet en van 17 juni 2004 tot wijziging van de Nieuwe Gemeentewet, B.S., 21/01/2005

De wet van 1999 bracht een tweede belangrijke wijziging met zich mee. Naast de klassieke strafbaarstelling met politiestrafpen werd ook de mogelijkheid gecreëerd om zgn. gemeentelijke administratieve sancties in te voeren. Het gaat hierbij om administratieve geldboetes tot €250, de schorsing of intrekking van een door de gemeente afgeleverde vergunning of toelating, of de tijdelijke of definitieve sluiting van een instelling.

Voor het opleggen van de geldboete werd een bijzondere procedure in het leven geroepen in artikel 119bis van de Nieuwe Gemeentewet. Deze vorm van 'bestuurlijk snelrecht' maakt vervolging en bestraffing door een zgn. sanctionerende ambtenaar mogelijk. Hoger beroep kan aangetekend worden bij de politierechtbank. De overige sancties worden opgelegd door het college van burgemeester en schepenen. Hiervoor werd geen specifieke procedure in de wet voorzien.

In de praktijk vormen de administratieve geldboetes het overgrote deel van de GAS. In wat volgt zal dan ook steeds van dit type sanctie uitgegaan worden. Veel van wat in het vademecum te lezen valt, is echter ook van toepassing in procedures die leiden tot het opleggen van de overige vermelde sancties.

Op de gemeentelijke bevoegdheid is één belangrijke beperking aangebracht: strafbaarstelling is slechts mogelijk in de mate dat voor deze overtredingen nog geen straffen of administratieve sancties voorzien zijn door een wet, decreet of ordonnantie.

In de praktijk vormde deze begrenzing een belangrijke beperking voor bepaalde, veel voorkomende overlastvormen als nachtlawaai en vandalisme. Deze gedragingen worden immers nog steeds strafrechtelijk betoelgd. De wetgever heeft

echter via de Wet van 7 mei 2004⁴, de Wet van 17 juni 2004⁵ en de Wet van 20 juli 2005⁶ houdende diverse bepalingen de mogelijkheid gecreëerd om deze overtredingen eveneens op te nemen in de gemeentelijke politiereglementen. Het gaat hierbij om de zgn. 'gemengde inbreuken'. Dit zijn inbreuken die nog steeds opgenomen zijn in het Strafwetboek, maar tevens beteugeld kunnen worden met een administratieve sanctie. Het is relevant om even stil te staan bij deze categorie vermits het hier gaat om inbreuken die ook het voorwerp kunnen uitmaken van een bemiddelingsprocedure. Een volledige lijst van deze gemengde inbreuken vindt u als bijlage bij dit vademecum.

Door de vermelde wetswijzigingen van 2004 en 2005 werd de GAS-wetgeving verder aangepast en verfijnd. Het is ook belangrijk te wijzen op de mogelijkheid om aan minderjarigen vanaf de leeftijd van 16 jaar, mits inachtnaam van een aantal bijkomende procedurele waarborgen, geldboetes op te leggen tot €125. Hoger beroep tegen dergelijke beslissingen is mogelijk bij de jeugdrechtbank.

Verder werd door de invoering van het nieuwe artikel 119ter Nieuwe Gemeentewet de bemiddelingsprocedure ingevoerd die in de volgende delen uitgebreid aan bod zal komen.

Wat is bemiddeling?

De GAS-wet⁷ zelf bevat geen omschrijving van de bemiddeling. Voor een algemene definitie van bemiddeling biedt artikel 3ter van de Voorafgaande Titel van het wetboek van Strafvordering een nuttig uitgangspunt. Dit artikel omschrijft de bemiddeling als ***“een proces dat aan personen in conflict toelaat om, als zij er vrijwillig mee instemmen, actief en in alle vertrouwelijkheid deel***

4 Wet tot wijziging van de Wet van 8 april 1965 betreffende de Jeugdbescherming en de Nieuwe Gemeentewet van 7 mei 2004, B.S., 25/06/2004

5 Wet tot wijziging van de nieuwe gemeentewet van 17 juni 2004, B.S., 23/07/2004

6 Wet houdende diverse bepalingen van 20 juli 2005, B.S., 29/04/2005

7 Met de GAS-wet bedoelen we in dit vademecum alle wetgeving m.b.t. de gemeentelijke administratieve sancties.

te nemen aan het oplossen van moeilijkheden die voortvloeien uit een misdrijf, met de hulp van een neutrale derde en gegrond op een bepaalde methodologie. Ze heeft tot doel de communicatie te vergemakkelijken en partijen te helpen zelf te komen tot een akkoord inzake de nadere regels en voorwaarden die tot pacificatie en herstel kunnen leiden.”

Deze definitie sluit nauw aan bij begripsomschrijvingen uit de vakliteratuur. De GAS-bemiddeling mag niet vereenzelvigd worden met de vermelde bemiddeling in strafzaken. Evenmin zijn de verdere procedurele bepalingen hieromtrent van toepassing op de GAS-bemiddeling. Als algemene omschrijving echter bevat deze definitie een aantal elementen die als doelstellingen of werkingsprincipes van elke bemiddelingsvorm kunnen worden vermeld.

Zo zijn pacificatie en herstel kerndoelstellingen van elke bemiddeling.

Het vrijwillig en vertrouwelijk karakter van de procedure en de neutraliteit van de bemiddelaar zijn expliciet vermelde werkingsprincipes van elke vorm van bemiddeling.

Wat is de bemiddeling in het kader van de GAS?

Artikel 119ter van de Nieuwe Gemeentewet luidt als volgt:

“De gemeenteraad kan in een bemiddelingsprocedure voorzien in het kader van de door artikel 119bis toegekende bevoegdheden. Deze is verplicht indien zij betrekking heeft op minderjarigen die de volle leeftijd van 16 jaar hebben bereikt op het tijdstip van de feiten. De bemiddeling, bedoeld in het eerste lid, heeft uitsluitend tot doel de dader van de inbreuk de mogelijkheid te bieden de schade die hij heeft aangebracht, te vergoeden of te herstellen.”

De GAS-bemiddeling past in het wettelijke kader van de GAS. Dit betekent bijvoorbeeld dat deze bemiddelingsprocedure moet afgerond worden binnen een relatief korte termijn vermits de verjaringstermijn van de administratieve procedure 6 maanden bedraagt en stuiting en schorsing van deze termijn uitgesloten zijn.

Het betekent bijvoorbeeld ook dat er een snelle en efficiënte vorm van communicatie moet afgesproken worden met de sanctionerende ambtenaar vermits hij binnen de voorgeschreven termijn een eindbeslissing moet nemen. Immers, na de bemiddeling moet de sanctionerende ambtenaar beslissen of hij al dan niet nog een (verminderde) boete oplegt. Het resultaat van de bemiddeling kan van groot belang zijn voor de inhoud van deze beslissing en moet dus snel aan hem worden meegedeeld.

De bemiddelingsprocedure is mogelijk naar aanleiding van een inbreuk op het gemeentelijke politiereglement. Deze inbreuk kan uiteraard deel uitmaken van een veel breder probleem (bijvoorbeeld een aanslepend burencollicfict), maar de GAS-bemiddeling heeft hierop in principe geen betrekking. Het juridische kader (korte verjaringstermijn enz.) laat een zeer omvattende bemiddelingsvorm niet toe.

Op deze verschillende beperkingen en afgrenzingen gaan we verder nog in.

De bemiddeling is verplicht voor minderjarigen vanaf de leeftijd van zestien jaar. Dit betekent dat het bemiddelingsaanbod verplicht is voor deze leeftijdscategorie. De minderjarige beslist of hij daadwerkelijk op het aanbod ingaat. Een verplichte deelname aan de bemiddelingsprocedure zou, nog afgezien van het wellicht negatieve resultaat, haaks staan op het eerder vermelde vrijwillig karakter van de bemiddeling. Bij meerderjarigen is het bemiddelingsaanbod facultatief.

De GAS-bemiddeling is uitsluitend gericht op vergoeding en herstel van schade. Vergoeding en herstel liggen deels in elkaars verlengde, al is er een onderscheid. We merken ook op dat vergoeding en herstel de enige uitdrukkelijk vermelde doelen van de GAS-bemiddeling zijn. Impliciet beoogt men met het herstel of de vergoeding van de schade uiteraard ook wel de pacificatie van een conflictsituatie. Zoals eerder werd aangestipt, laat het juridische kader van de GAS-wet echter niet steeds toe de pacificatie op een andere manier na te streven dan via een regeling van de schade.

Hierna gaan we uitgebreider in op de doelen van de GAS-bemiddeling en noties als 'herstel' en 'schade'.

Het algemene kader van de GAS-bemiddeling

Wat zijn de doelen van de GAS-bemiddeling?

1. Vergoeding of herstel van schade

Het primaire –en enige vermelde– doel in de wetgeving is de vergoeding of het herstel van de schade. ‘Schade’ is een begrip dat in het kader van de GAS-wet ruim begrepen kan worden en zeer uiteenlopende vormen kan aannemen.

In de eerste plaats kan schade een zeer concrete, materiële vorm aannemen.

Men kan hierbij bijvoorbeeld denken aan de schade ten gevolge van de verschillende vormen van vandalisme. Bij dergelijke vormen van schade zijn vergoeding en herstel relatief eenvoudig. Zo is het immers vaak mogelijk de schade vrij precies en objectief in geld uit te drukken (bijvoorbeeld het herstel van een wagen door een garage) of ligt het voor de hand welke vorm het herstel van de schade zal aannemen (bijvoorbeeld het verwijderen van graffiti op een muur).

In dergelijke situaties zal er ook zeer vaak een duidelijk aanwijsbaar slachtoffer zijn. Het kan daarbij gaan om privépersonen (natuurlijke en rechtspersonen), maar evenzeer om publiekrechtelijke rechtspersonen. Denk bijvoorbeeld aan de schade die wordt toegebracht aan een gemeentelijke sporthal door het vernielen van de sportinfrastructuur. In dit geval zal de gemeente het slachtoffer zijn.

Echter, het is eveneens zeer goed denkbaar dat de schade niet uitsluitend een materiële maar ook een morele component heeft. Wanneer een losgebroken hond huisdieren doodbijt, kan dit aanleiding geven tot schadevergoeding die de waarde van de dode dieren uitdrukt. Daarbij zal het vaak niet alleen gaan om de materiële waarde, maar zal ook de emotionele waarde een (misschien zelfs veel belangrijker) bestanddeel vormen van de schadevergoeding.

Het is niet altijd evident om te bepalen om welke soort schade het gaat. Zo kan het urineren in een brievenbus aan de voordeur niet enkel materiële schade tot gevolg hebben. Een volwaardige schadevergoeding zal voor het slachtoffer in dergelijke situatie wellicht niet alleen bestaan uit de betaling van de eventuele reinigingskosten, maar eveneens uit het aanbieden van verontschuldiging (mondeling of schriftelijk) door de overtreder.

In andere gevallen is de hinder van een bepaald gedrag zeer duidelijk maar is het moeilijk om de concrete schade te bepalen. Geluidshinder is een typevoorbeeld. Bij deze vormen van overlast is het vaak moeilijk om concrete slachtoffers aan te wijzen. Bij weerkerend nachtlawaai in een appartementsgebouw zal het wellicht nog (uitsluitend) gaan om de buurtbewoners, bij geluidshinder van een lokale fuif is er in beginsel een zeer brede categorie van slachtoffers.

Het bepalen van de schadevergoeding of het herstel van de schade zal hier minder voor de hand liggen en meer creativiteit vergen.

Daarnaast zijn er vormen van overlastgedrag waar het onmogelijk is om individuele slachtoffers aan te duiden. We kunnen hier bijvoorbeeld denken aan bepaalde vormen van wildplassen of het overtreden van sommige regels van het huishoudelijke reglement van een gemeentepark (bijvoorbeeld het verbod om te fietsen op de grasperken). In dergelijke gevallen is de schade nagenoeg geheel immaterieel op te vatten en is de gemeente het meest aangewezen slachtoffer: het is immers de lokale overheid die schade lijdt door inbreuken op haar politiereglementen.

In dergelijke gevallen zullen de partijen een akkoord bereiken onder de vorm van 'symbolisch herstel'. In de praktijk zien we dat het herstel van de schade, onder-

handeld en beslist door de partijen (de pleger van de inbreuk en de gemeente) verschillende vormen aanneemt: mondelinge of schriftelijke verontschuldigen, herstel in natura, enz. De partijen (de pleger van de inbreuk en de gemeente) onderhandelen hierover. De verbeelding van de partijen speelt hierbij een belangrijke rol.

Zo zouden de partijen kunnen overeen komen dat een wildplasser bij wijze van symbolisch herstel een aantal uren op ronde gaat met het personeel van de gemeentelijke reinigingsdienst. Op

die manier kan hij zich bewust worden van de gevolgen van zijn daad. Dergelijke vormen van symbolisch herstel kunnen dus in een prestatie resulteren, die we verder de **'GAS-prestatie'** zullen noemen.

Over dit symbolisch herstel mogen echter geen misvattingen ontstaan. Er is een aantal uiterlijke gelijkenissen met de zgn. werkstraffen (die ook vaak uitgevoerd worden bij lokale overheden), maar de achterliggende logica is hier sterk verschillend. Een werkstraf blijft immers in de eerste plaats een sanctie, terwijl de GAS-prestatie volledig op vrijwillige basis gebeurt. Over deze vorm van herstel werd door de partijen onderhandeld en beslist (het is dus niet voorgesteld of opgelegd door de bemiddelaar). De GAS-prestatie is het resultaat van een overeenkomst en is dus het resultaat van de autonome wil van de betrokken partijen.

De term 'symbolisch' slaat enkel op het feit dat een concreet herstel in de gegeven situatie onmogelijk is.

2. Communicatie en pacificatie

Een tweede doel van de GAS-bemiddeling is communicatie en dus pacificatie tussen de verschillende betrokken partijen. Hoewel niet expliciet genoemd in de wet is dergelijke communicatie eigen aan de bemiddeling zelf. Dit doel staat ten dele ten dienste van het herstel of de vergoeding van de schade, die dan ook om die reden als primair doel werden aangeduid. Zonder communicatie is het immers onmogelijk tot een oplossing te komen.

Communicatie is echter niet louter een instrument, maar heeft ook een eigen intrinsieke waarde: de overtreder wordt geconfronteerd met de gevolgen van zijn handelen terwijl het slachtoffer inzicht krijgt in de handelwijze en de beweegredenen van de overtreder. Elke partij heeft immers een eigen kijk op de feiten en krijgt de kans om ze weer te geven.

Het hoeft geen betoog dat communicatie in deze context vaak zeer moeilijk is. Onder meer daarom werd de bemiddeling eerder reeds aangeduid als een proces dat plaatsvindt op geheel vrijwillige basis. Het heeft geen zin partijen tot een dialoog te dwingen die slechts één of zelfs geen van beide wenst.

Als de partijen moeilijkheden ondervinden bij het bereiken van de doelstellingen van de bemiddeling, kan men ook kiezen voor realistische of aangepaste varianten voor elke situatie. In principe kan een rechtstreekse bemiddeling, waarbij dader en slachtoffer elkaar persoonlijk ontmoeten, ideaal zijn. Maar dit ideaal is niet altijd te verwezenlijken. In complexere situaties is er de optie van onrechtstreekse bemiddeling: dader en slachtoffer ontmoeten elkaar hierbij niet fysiek, maar communiceren via de bemiddelaar. In bepaalde gevallen is een dergelijke vorm van communicatie het hoogst haalbare en nog steeds te verkiezen boven een situatie zonder enige vorm van communicatie. Het valt overigens niet uit te sluiten dat na een aanvankelijke keuze voor onrechtstreekse bemiddeling wordt overgeschakeld op de rechtstreekse vorm. Het is hierbij aan de bemiddelaar om na te gaan of het vertrouwen tussen de partijen in de loop van het proces is gegroeid en of het water tussen beide niet te diep is.

3. Secundaire gevolgen

De GAS-bemiddeling heeft ook nog twee mogelijke bijkomende gevolgen, met name een pedagogisch effect ten aanzien van de overtreder (en eventueel ook het slachtoffer) en een klankbordfunctie voor de gemeente. GAS-bemiddeling beoogt dit niet rechtstreeks, daarom is het niet aangewezen ze als (zelfs secundaire) doelen aan te duiden. Maar omdat ze een gevolg kunnen zijn van de hoger beschreven doelen, is het wel nuttig er hier even aandacht aan te besteden.

Het pedagogisch karakter van de bemiddeling komt tot uitdrukking in het feit dat de overtreder in communicatie met het slachtoffer en door het herstel of de vergoeding van de aangerichte schade, inzicht krijgt in zijn handelen. We wijzen er nogmaals op dat dit pedagogisch effect geen eigenlijke doelstelling is van de bemiddeling. Tegelijkertijd kan men echter moeilijk om de vaststelling heen dat een bemiddelingsproces op dit vlak een meerwaarde kan bieden ten opzichte van het louter opleggen van een administratieve geldboete. Ook ten aanzien van slachtoffers kan een bemiddelingsprocedure een pedagogisch effect hebben. Zo kan het slachtoffer bijvoorbeeld in bepaalde gevallen inzicht krijgen in de beweegredenen van een overtreder.

Tijdens het bemiddelingsproces kunnen ook bepaalde problemen in de gemeente naar voren gebracht worden. Indien bepaalde klachten geregeld terugkeren, kan het zinvol zijn ze te melden aan het gemeentebestuur. Dit helpt om problemen weg te werken, veeleer dan aanleiding te geven tot nieuwe inbreuken. De bemiddelaar fungeert hierbij als het ware als klankbord voor de gemeente. Zo kan bij bemiddelingsprocedures naar aanleiding van wildplassen geregeld de klacht naar voren komen dat de gemeente volgens de betrokkenen te weinig openbare toiletgelegenheden voorziet. De bemiddelaar kan deze opmerking doorgeven aan de gemeente.

Hoewel dergelijke communicatie ten aanzien van de gemeente nuttig kan zijn, is ze allerminst vanzelfsprekend. Ze plaatst de bemiddelaar niet steeds in een even duidelijke positie ten opzichte van de gemeente. Bovendien kan ze ook afbreuk doen aan de neutraliteit van de bemiddelaar vermits er een standpunt ingenomen wordt over bepaalde problemen. Deze rol is eerder weggelegd voor een ombudspersoon. Indien een dergelijke communicatie toch van een bemiddelaar wordt verwacht, gebeurt dit best onder strikte en welomschreven voorwaarden om probleemsituaties te vermijden.

Wat zijn de werkingsprincipes van de GAS-bemiddeling?

We stipten hoger al de werkingsprincipes van de bemiddeling aan: vrijwilligheid, vertrouwelijkheid en neutraliteit. In wat volgt lichten we deze beginselen verder toe, en we voegen er nog twee aan toe: onpartijdigheid en transparantie.

1. Vrijwilligheid

De vrijwilligheid is een essentiële vereiste van de bemiddeling en het belang ervan kan dan ook niet voldoende beklemtoond worden. De vrijwilligheid geldt voor de verschillende deelnemers aan de bemiddeling. Zo mag de overtreder niet op een oneigenlijke manier aangezet worden tot deelname aan de bemiddeling met de dreiging van een (hoge) geldboete bij niet-deelname. Ook het slachtoffer kiest zelf of hij/zij wenst deel te nemen aan de bemiddelingsprocedure en bepaalt zelf of een bemiddelingsprocedure zijn of haar belangen kan dienen.

Het vrijwillig karakter van de bemiddeling heeft een aantal concrete gevolgen.

Zo betekent de verplichte bemiddeling voor minderjarigen in artikel 119ter van de Nieuwe Gemeentewet dat slechts het **aanbod** ten aanzien van minderjarige verplicht is (zie hoger).

Vrijwilligheid betekent ook dat redelijke maatregelen genomen worden om de bemiddeling in concreto haalbaar te maken voor de betrokkenen.

Zo is het bijvoorbeeld geen probleem dat de bemiddelaar op een centrale locatie bijeenkomsten organiseert. Er moet echter voor gezorgd worden dat in beginsel slechts redelijke verplaatsingen gevraagd worden. Uiteraard kan het gebeuren dat zowel dader als slachtoffer op ruime afstand wonen van de plaats van de feiten en dus van de locatie waar de bemiddeling georganiseerd wordt. Toch zal in een ruime meerderheid van de gevallen minstens één van beide partijen afkomstig zijn uit de betrokken of een naburige gemeente. Met het oog op een lage drempel tot deelname lijkt een verregaande centralisatie van de bemiddelingsdienst niet wenselijk. Een evenwicht tussen bereikbaarheid en administratieve efficiëntie is

belangrijk. De keuze voor één locatie per politiezone lijkt hierbij een mogelijk compromis.

Bij redelijke maatregelen hoort ook het tijdsverloop. Het is aangewezen om bijvoorbeeld enige bedenktijd te geven bij een bemiddelingsaanbod en om data voor bijeenkomsten in onderling overleg af te spreken of ruim vooraf aan te kondigen.

Veel GAS-inbreuken hebben een beperkte financiële inzet. Dit betekent vaak dat de motivatie tot deelname aan een bemiddeling ook beperkt is. Het kan in dit verband nuttig zijn om in dergelijke situaties in te spelen op de wensen van de partijen en bijvoorbeeld een indirecte vorm van bemiddeling op te starten. Op die manier kan een aantal verplaatsingen vermeden worden.

Het vrijwillige karakter betekent uiteraard dat de keuze voor de bemiddeling geheel bij de verschillende partijen ligt. Een aanbod kan gedaan worden en eventueel herhaald worden, maar de uiteindelijke beslissing komt van de partijen zelf.

2. Vertrouwelijkheid

De vertrouwelijkheid is een tweede kernprincipe van de bemiddeling. Dit beginsel lijkt van iets minder belang dan bij de bemiddeling in strafzaken: de inbreuken zijn immers doorgaans vrij beperkt. Toch mag het belang ervan niet onderschat worden.

Voor het welslagen van de bemiddeling is het van belang dat de verschillende partijen weten dat hun verklaringen principieel binnen vier muren blijven. Het heeft uiteraard geen betoog dat de bemiddelaar het beroepsgeheim strikt in acht neemt. Vermits niet iedereen even vertrouwd is met de bemiddeling en er in de aanvangsfase mogelijk ook enig wantrouwen kan bestaan, verdient het aanbeveling om de verschillende partijen bij het begin nog eens duidelijk te wijzen op dit vertrouwelijk karakter. Het is belangrijk ze te verzoeken om deze vertrouwelijkheid eveneens in acht te nemen.

Bij de start van een indirecte vorm van bemiddeling, maak je best vooraf duidelijke afspraken over wat aan de andere partij kan worden meegedeeld. Het welslagen van de bemiddeling is hiervan immers afhankelijk.

De vertrouwelijkheid verdient bijzondere aandacht bij het afronden van de bemiddelingsprocedure en met name bij de mededeling van het bemiddelingsresultaat aan de sanctionerende ambtenaar. Er moeten hier immers twee uitgangspunten met elkaar verzoend worden. Enerzijds moet de bemiddelaar het vertrouwelijke karakter van de bemiddeling respecteren; anderzijds kan de sanctionerende ambtenaar het resultaat van het bemiddelingsproces in zijn beslissing betrekken.

Dit kun je oplossen door een zakelijk bemiddelingsverslag te bezorgen aan de sanctionerende ambtenaar. Daarin staat of de bemiddeling wel of niet kon worden opgestart en of ze al dan niet geslaagd is. Zo is de sanctionerende ambtenaar op de hoogte van wat voor de beslissing van belang kan zijn, maar blijft het inhoudelijke aspect van de bemiddeling voldoende besloten.

Er kan eventueel extra informatie worden opgenomen in het bemiddelingsverslag maar dan wel met de goedkeuring van alle partijen die deelnamen aan de bemiddeling.

3. Neutraliteit

De neutraliteit als werkingsprincipe van de bemiddeling betekent dat de bemiddelaar op geen enkele manier zijn voorkeur voor (het standpunt van) een partij mag tonen.

Het is hierbij niet voldoende dat de bemiddelaar in zijn concrete taakuitoefening deze neutraliteit in acht neemt. De praktische omkadering van de bemiddelaar is ook best van die aard dat elke schijn van partijdigheid wordt tegengegaan. Bij de inrichting van de kantoorruimte bijvoorbeeld wordt de scheiding met de sanctionerende ambtenaar en de politiediensten best beklemtoond. Dit hoeft

niet noodzakelijk te betekenen dat de bemiddelaar niet in hetzelfde gebouw als de sanctionerende ambtenaar gehuisvest kan zijn. Het betekent wel dat de functionele onafhankelijkheid bij de inrichting best duidelijk is, bijvoorbeeld door een kantoorruimte waar hij alleen toegang toe heeft. Ook het hoger vermelde vertrouwelijke karakter van de bemiddeling (en het geloof hierin door de partijen) zal hierbij zeker gebaat zijn.

De neutraliteit betekent niet dat de bemiddelaar zich tijdens het bemiddelingsproces louter opstelt als registrator van de verschillende partijen of –in het geval van een onrechtstreekse bemiddeling– als ‘doorgeefluik’. Neutraliteit betekent veeleer ‘meervoudige partijdigheid’. De bemiddelaar luistert naar elk standpunt en toont hiervoor ook het nodige begrip. Precies deze empathie kan overigens een belangrijke bijdrage leveren aan het welslagen van het bemiddelingsproces. De bemiddelaar toont dus begrip voor de opstelling van elke partij (vandaar ook dat er sprake is van ‘partijdigheid’), maar precies het meervoudig karakter hiervan ‘neutraliseert’ elke ontoelaatbare vorm van partijdigheid.

4. Onpartijdigheid

De onpartijdigheid vertoont een zekere verwantschap met de hoger beschreven neutraliteit, maar is toch verschillend. De neutraliteit heeft betrekking op de verhouding tussen de bemiddelaar en de verschillende deelnemende partijen. De onpartijdigheid daarentegen slaat op positie van de bemiddelaar in het bredere kader waarin hij werkt: is er voldoende onafhankelijkheid ten opzichte van de

sanctionerende ambtenaar? Ook de onafhankelijkheid van de bemiddelaar ten opzichte van de gemeentelijke administratie en de politiediensten moet deze onpartijdigheid garanderen.

5. Transparantie

De transparantie werd als werkingsbeginsel evenmin vermeld in de definitie. Toch verdient dit even aandacht. Transparantie houdt in dat de bemiddelaar duidelijkheid en klaarheid verschaft over zijn rol en de procedure waarin de betrokken partijen zich bevinden. Om die reden is het dan ook als een fundamenteel werkingsprincipe van de GAS-bemiddeling.

Zo zal de bemiddelaar bijvoorbeeld van bij de aanvang uitleg moeten verstrekken over de mogelijkheden en beperkingen van de bemiddelingsprocedure. Vermits de GAS-wet als dusdanig bij weinigen voldoende gekend is, verdient het aanbeveling om de juridische hoofdlijnen van de procedure toe te lichten. Zo moet hij onder meer de partijen informeren dat de sanctionerende ambtenaar de mogelijkheid blijft behouden om een boete op te leggen, wat ook het resultaat van de bemiddeling is.

Transparantie betekent ook dat de bemiddelaar duidelijk maakt dat een concreet proces-verbaal het uitgangspunt van de bemiddeling vormt. Dit kan een belangrijke beperking inhouden. Zo kan reeds voor de aanvang van de bemiddeling duidelijk zijn dat het proces-verbaal (bijvoorbeeld over geluidshinder) past in een aanslepende burenruzie. Dergelijke achtergrondinformatie is uiteraard van groot belang voor de concrete aanpak van de bemiddeling. Het is echter niet de bedoeling dat de GAS-bemiddelaar zich met dit burencflict als dusdanig bezighoudt; hij moet zich immers beperken tot de concrete inbreuk in het proces-verbaal. Hij kan de partijen uiteraard wel doorverwijzen naar een andere, gepaste bemiddelingsdienst (bv. burenbemiddeling).

De transparantie dient vooral om de betrokkenen een correct beeld te geven van de bemiddeling en hen in staat te stellen hun verwachtingen hieraan aan te passen.

Welke actoren zijn betrokken bij de GAS-bemiddeling?

De bemiddeling werd eerder omschreven als een vorm van conflictafhandeling met de hulp van een neutrale derde. Naast de bemiddelaar zijn de overtreder en het slachtoffer de actoren bij de GAS-bemiddeling.

1. De bemiddelaar

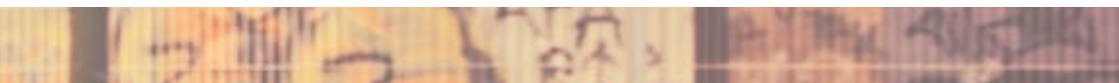
De bemiddelaar neemt de verantwoordelijkheid voor het bemiddelingsproces op zich. Hij handelt vanuit de hoger beschreven werkingsprincipes (vrijwilligheid, neutraliteit...) om de doelen van de GAS-bemiddeling (vergoeding of herstel van schade, communicatie) te verwezenlijken.

Er bestaat geen juridisch bezwaar tegen de uitoefening van de bemiddelingsfunctie door de sanctionerende ambtenaar. Omwille van de hoger beschreven werkingsprincipes moet dergelijke dubbele hoedanigheid echter ten stelligste ont-raden worden. De taak van bemiddelaar moet immers door een neutrale persoon uitgeoefend worden.

In de praktijk bleek dat veel gemeenten de GAS-bemiddeling nog niet toepasten, onder andere wegens personeelsgebrek bij de eigen administratie. De federale overheid komt via Grootstedenbeleid de gemeenten tegemoet met het aanstellen van 33 bemiddelaars. De toekenning gebeurt op het niveau van het gerechtelijk arrondissement. Bij de gemeenten van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest gebeurt de verdeling van de bemiddelaars per politiekezone. Hierdoor moet het mogelijk zijn een volwaardige bemiddelingsdienst uit te bouwen die ook kwalitatief voldoende garanties biedt.

2. De overtreder

De termen 'overtreder' of 'dader' vragen enige omzichtigheid. De bemiddelingsprocedure gaat vooraf aan de beslissing van de sanctionerende ambtenaar waarin uitspraak gedaan wordt over de verantwoordelijkheid van de betrokkene(n).

Het is uiteraard mogelijk dat hij zelf reeds de feiten erkent. De bemiddelingsprocedure kan slechts plaatsvinden als en in zoverre de betrokkene de hem of haar ten laste gelegde feiten erkent. In het licht van het voorgaande verdient het aanbeveling de processen-verbaal waarbij men een bemiddeling zinvol acht, ook vanuit dit oogpunt zorgvuldig te selecteren. Het is mogelijk dat een proces-verbaal reeds een verklaring van verhoor van de betrokkene bevat waarin hij zijn verantwoordelijkheid erkent. Daarmee wordt al een eerste aanwijzing gegeven over een eventuele verdere betwisting van de feiten.

Uiteraard blijven ook hier de verweermogelijkheden van de GAS-procedure (schriftelijk en/of mondeling) onverminderd gelden. Een bemiddelingsaanbod mag dus geen (impliciet) oordeel inhouden over de verantwoordelijkheid van de betrokkene, hij beschikt nog over de volledige verweermogelijkheden.

Het concrete opstarten van de bemiddelingsprocedure gebeurt dus best enkel als de betrokkene de feiten uitdrukkelijk erkent en geen (verder) gebruik meer wenst te maken van de verweermogelijkheden in de administratieve fase.

Het is overigens perfect denkbaar dat de overtreder zowel gebruik maakt van de verweermogelijkheden (bijvoorbeeld door de inbreuk te erkennen maar verzachtende omstandigheden in te roepen) als van de bemiddelingsprocedure.

Verschillende bijzondere situaties verdienen nog enige bijkomende aandacht.

Voor minderjarige overtreeders van zestien jaar op de dag van de feiten is de bijstand door een raadsman gewaarborgd. In de praktijk wordt kosteloze juridische bijstand voorzien door het Bureau voor Juridische Bijstand. Deze bijstand omvat de volledige administratieve procedure en dus ook de bemiddeling. Het is de taak van de sanctionerende ambtenaar om de stafhouder

van de Orde der Advocaten op de hoogte te brengen. Dit valt samen met het opstarten van de bestuurlijke procedure.

Indien de ouders van de betrokken minderjarige zelf reeds over een raadsman beschikken is de sanctionerende ambtenaar verplicht een andere raadsman voor de minderjarige te laten aanstellen als er een belangenconflict zou zijn tussen de minderjarige en zijn ouders.

Zoals aangestipt heeft de minderjarige recht op deze juridische bijstand tijdens de hele procedure. Het is ook wenselijk de advocaat in kennis te stellen van de bemiddeling. Dit hoeft niet te betekenen dat de raadsman aanwezig moet zijn bij een bemiddelingsbijeenkomst. Het kan hierbij voldoende zijn dat de raadsman de eventuele overeenkomst nakijkt vooraleer ze gesloten wordt. De minderjarige en zijn raadsman beslissen over de wenselijkheid van de aanwezigheid van de advocaat.

De minderjarigheid impliceert tevens de betrokkenheid van de ouders bij de procedure. Die zijn immers burgerrechtelijk aansprakelijk voor hun minderjarig kind. De GAS-wet kent hen uitdrukkelijk dezelfde rechten toe als de overtreder. Dit betekent dat de ouders kunnen deelnemen aan de bemiddelingsprocedure. Alleszins worden de ouders hiertoe uitgenodigd. Om het vrijwillig karakter van de bemiddeling te vrijwaren, moet elke druk vanwege de ouders alleszins vermeden worden.

Ook door meerderjarige overtreders kan een beroep gedaan worden op de bijstand van een raadsman. In een aantal gevallen zullen meerderjarige overtreders het op prijs stellen als zij de bemiddelingsbijeenkomsten met een vertrouwenspersoon (ouder, partner...) kunnen bijwonen. In de mate dat dit geen belemmering vormt voor het bemiddelingsproces, verdient het aanbeveling hiermee soepel om te gaan. Wel moet aangestipt worden dat deze personen geen enkel eigen recht hebben in de procedure en moet het evenwicht tussen de verschillende partijen zorgvuldig bewaard worden.

Bij een aantal inbreuken is het mogelijk dat er meerdere overtreders aan te wijzen zijn (bijvoorbeeld gevallen van groepsvandalisme, nachtlawaai door een groep personen). Er is principieel geen bezwaar tegen de gezamenlijke deelname van deze personen aan de bemiddelingsprocedure. Ook hier moet echter het evenwicht tussen daders en slachtoffer(s) voor ogen gehouden worden. Daarnaast kan het vrijwillige karakter van de bemiddeling aangetast worden door ongeoorloofde groepsdruk enz. Dit kan desgevallend aanleiding geven tot de organisatie van verschillende afzonderlijke bijeenkomsten.

3. Het slachtoffer

De deelname van het slachtoffer kan aanleiding geven tot verschillende situaties die deels samenhangen met de aard van de aangerichte schade.

In een eerste hypothese is er sprake van een duidelijke materiële schade en kan men het slachtoffer of de slachtoffers identificeren. Zoals eerder werd aangestipt, kan het hierbij zowel gaan om natuurlijke personen als (publiek- en privaatrechtelijke) rechtspersonen.

In de praktijk zien we dat in de meerderheid van de gevallen ofwel een individuele persoon ofwel de gemeente slachtoffer is.

Zo zal bij graffiti op de muur van een privéwoning de eigenaar van het huis het slachtoffer zijn. De bemiddeling zou in dit geval kunnen plaatsvinden tussen de pleger van de inbreuk en de eigenaar.

Indien de graffiti op de muren van het gemeentelijke zwembad werd gespoten, is de gemeente het slachtoffer van de inbreuk. Hier zou de bemiddeling kunnen plaatsvinden tussen de graffitijspuiter en een vertegenwoordiger van de gemeente.

De inschakeling van een gemeentelijke vertegenwoordiger als slachtoffer kan op verschillende manieren gebeuren. Grosso modo zijn twee opties mogelijk. Zo kan er gekozen worden voor een vaste of wisselende vertegenwoordiger. Beide keuzes hebben voor- en nadelen. Een vaste vertegenwoordiger zal spoedig vertrouwd zijn

met de eigenheid van de GAS-bemiddeling, maar zal misschien weinig voeling hebben met de concrete inbreuk. Een wisselende vertegenwoordiger daarentegen kan specifiek gekozen worden in functie van de specifieke inbreuk (bijvoorbeeld een personeelslid van de reinigingsdienst voor een bemiddeling inzake sluike storingen).

Op die manier wordt aan het slachtofferschap een meer substantiële inhoud geboden. Het gaat immers vaak om gemeentediensten die in hun dagdagelijkse taakuitoefening met de gevolgen van bepaalde overlastinbreuken geconfronteerd worden. Een mogelijk nadeel is echter dat deze personen telkens enige vertrouwde met de GAS-bemiddeling moeten verwerven.

De inschakeling van de gemeentelijke vertegenwoordiger kan uiteraard over zowel directe als indirecte vormen van bemiddeling gaan.

Soms zijn de slachtoffers minder duidelijk aanwijsbaar omdat de aard van de schade (in dergelijke gevallen vaak veeleer te omschrijven als 'hinder') veel minder materieel aantoonbaar is. Men kan hierbij bijvoorbeeld denken aan geluidshinder. In een aantal van deze gevallen kunnen de slachtoffers nog wel min of meer duidelijk afgebakend worden, bijvoorbeeld de inwoners van een wijk die hinder

ondervinden van het nachtlawaai van een inrichting. In dergelijke gevallen kunnen deze bewoners eventueel vertegenwoordigd worden door een wijkcomité. Ze kunnen uiteraard ook hun eigen vertegenwoordiger kiezen. Dit zal met de nodige omzichtigheid moeten gebeuren om onder meer problemen van representativiteit te vermijden.

Toch zal in een aantal situaties geen individueel slachtoffer aan te wijzen zijn of zal dit slachtoffer niet bereid zijn aan de bemiddelingsprocedure deel te nemen. Zo kan er duidelijke schade zijn, maar is het onmogelijk om het slachtoffer te identificeren. Het is ook mogelijk dat het slachtoffer omwille van praktische redenen (tijd, afstand, ...) geen vragende partij is voor een bemiddeling en genoeg neemt met de eventuele bestraffing van de overtreder.

In de vermelde gevallen kan de gemeente via een gemeentelijke vertegenwoordiger deelnemen aan de bemiddeling. Het uitgangspunt moet hierbij echter zeer duidelijk gesteld worden. De gemeentelijke vertegenwoordiger treedt hier niet op als belangenbehartiger voor dit individuele slachtoffer maar vertegenwoordigt het collectieve belang van de lokale gemeenschap die de gemeente vormt.

Het is van belang om dit uitgangspunt te beklemtonen. Het verschilt immers fundamenteel van de situatie waarin de gemeente zelf individueel slachtoffer is van een overlastinbreuk (bijvoorbeeld vandalisme) en zelf een concrete schadevergoeding wenst.

De concrete vormgeving van de GAS-bemiddeling

Voorafgaande vereisten

Voor een gemeente concreet van start kan gaan met de GAS-bemiddeling, moet aan een aantal voorafgaande vereisten voldaan zijn.

In de eerste plaats is het uiteraard noodzakelijk dat het politiereglement van de betrokken gemeente voorziet in gemeentelijke administratieve sancties. Indien de sanctionering van minderjarigen vanaf zestien jaar mogelijk moet zijn, moet dit expliciet in het betrokken politiereglement opgenomen worden.

Voor de afhandeling van de zogenaamde gemengde inbreuken verdient het aanbeveling een overeenkomst met de Procureur des Konings te sluiten. Een dergelijke overeenkomst zorgt voor een duidelijke taakafbakening en laat in de praktijk doorgaans ook tijdswinst toe.

Vervolgens moet ook de bemiddelaar aangewezen zijn. Grosso modo bestaan hiervoor drie mogelijkheden. Gemeenten kunnen zelf reeds beschikken over een eigen bemiddelaar. Ofwel kunnen ze gebruik maken van een bestaande bemiddeldingsdienst (vaak gestructureerd in een v.z.w.-vorm) die de GAS-bemiddeling naast andere taken (zoals de bemiddeling in strafzaken) zal uitoefenen. Ofwel kunnen gemeenten gebruik maken van de diensten van de GAS-bemiddelaars die hen door Grootstedenbeleid ter beschikking worden gesteld (zie hoger).

Indien er wordt samengewerkt met een bestaande bemiddeldingsdienst, wordt best een overeenkomst gesloten met de betrokken dienst. Daarin wordt de samenwerking met de gemeente gepreciseerd (bijvoorbeeld op het vlak van de samenwerking met de sanctionerende ambtenaar).

Bij het inzetten van een bemiddelaar via het Grootstedenbeleid wordt best een samenwerkingsovereenkomst gesloten tussen de betreffende gemeente en de stad die de bemiddelaar tewerkstelt. In de overgrote meerderheid van de gevallen gaat het hier om de hoofdstad van het gerechtelijke arrondissement.

Het verdient ook aanbeveling om een bemiddelingsreglement op te stellen. Een specifiek bemiddelingsreglement biedt een aantal voordelen. Zo wordt verder vorm gegeven aan de procedure, wat zowel de bemiddelaar als de betrokken partijen een houvast biedt. Enige soepelheid bij de vastlegging van de procedure is overigens wel aangewezen om de verschillende situaties adequaat te kunnen opvangen. In het reglement kan ook de keuze voor een gemeentelijke vertegenwoordiger gemaakt worden en eventueel verder gepreciseerd worden.

Indien bij vormen van symbolisch herstel ook bepaalde GAS-prestaties of andere activiteiten voor de overtreder mogelijk zijn, moet vooraf een aangepaste verzekering afgesloten worden.

Selectie en verzending processen-verbaal

De selectie van de processen-verbaal die voor bemiddeling in aanmerking komen, gebeurt door de sanctionerende ambtenaar. Het is aan te raden om hierover goede afspraken te maken tussen de bemiddelaar en de sanctionerende ambtenaar.

De sanctionerende ambtenaar maakt een kopie van het proces-verbaal over aan de bemiddelaar evenals de datum van de aangetekende zending. Het proces-verbaal stelt de bemiddelaar in staat zich een eerste beeld te vormen van de feiten en bevat mogelijk de nodige gegevens van het slachtoffer. Bovendien vermeldt het proces-verbaal de verzendingsdatum zodat de verjaringstermijn voor ogen kan gehouden worden. De datum van de aangetekende zending is van belang omdat de procedure hierdoor formeel is opgestart.

In het geval van minderjarige overtreiders worden tevens de identiteit- en adresgegevens van de ouders bezorgd evenals de gegevens van de betreffende raadsman. Dit laatste is uiteraard ook het geval indien een meerderjarige overtreder over een raadsman zou beschikken.

Het kan zinvol zijn om het bemiddelingsaanbod reeds te vermelden in de opstartbrief vanwege de sanctionerende ambtenaar. Voeg daarbij ook de coördinaten van de bemiddelaar en nodig de overtreder uit om zelf contact op te nemen met de bemiddelaar. Deze werkwijze biedt diverse voordelen.

In de eerste plaats is er tijdswinst vermits het bemiddelingsaanbod al van bij aanvang van de procedure wordt gedaan. Bovendien zal de bemiddelaar het aanbod in een latere fase herhalen, wat wellicht een hogere respons garandeert.

Indien de bemiddeling verplicht is, beschikt men via de aangetekende brief over een sluitend bewijs van nakoming van deze verplichting. Mogelijke discussies hierover worden daardoor quasi uitgesloten.

Contactneming van overtreder en slachtoffer door bemiddelaar

De contactneming van de overtreder door de bemiddelaar gebeurt best enkele weken na de verzending van de aangetekende opstartbrief. Dit is vanuit meerdere oogpunten praktisch.

Na deze termijn zal de verweertijd van vijftien dagen in de bestuurlijke procedure immers afgelopen zijn. Bovendien zal een niet-afgehaalde zending op dat ogenblik teruggekeerd zijn. Het verdient aanbeveling niet-afgehaalde zendingen alsnog per gewone post te bezorgen. Op die manier draagt de sanctionerende ambtenaar ertoe bij dat de betrokkene op de hoogte is van de hem ten laste gelegde inbreuk en de lopende bestuurlijke procedure. Bij minderjarige overtreders tenslotte zal op dat ogenblik ook duidelijk zijn of de ouders gebruik wensen te maken van de verweermogelijkheden.

Dit geldt uiteraard niet wanneer de overtreder al heeft gereageerd op het eerste bemiddelingsaanbod in de aangetekende opstartbrief.

Van zodra de overtreder positief reageert op het bemiddelingsvoorstel, kan de bemiddelaar het slachtoffer contacteren en informeren naar zijn bereidheid om aan de bemiddelingsprocedure deel te nemen. Het verdient aanbeveling te wachten op de positieve reactie van de overtreder zodat het slachtoffer niet onnodig wordt gecontacteerd.

Zoals aangestipt zullen de gegevens van het slachtoffer –indien er een aanwijsbaar slachtoffer is- doorgaans blijken uit het proces-verbaal. Indien men goede afspraken maakt met de politiediensten, kunnen deze gegevens systematisch en zo volledig mogelijk opgenomen worden in de vaststellingen.

Als het slachtoffer niet bereid blijkt tot deelname kan eventueel via de inschakeling van een gemeentelijke vertegenwoordiger alsnog de bemiddeling opgestart worden (zie boven).

Via de aangetekende brief van de sanctionerende ambtenaar kan de gemeente bewijzen dat een bemiddeling werd aangeboden (zie hoger). De contactneming van de partijen door de bemiddelaar kan dan ook per gewone brief gebeuren. Dit zorgt voor een praktische werkwijze.

De brief kan qua stijl en toon een informeler karakter vertonen dan die van de sanctionerende ambtenaar. Omwille van de transparantie verdient het aanbeveling voldoende begrijpelijke informatie over de bemiddelingsprocedure, bijvoorbeeld in de vorm van een folder, op te nemen in deze brief.

Bij minderjarigen moeten ook de ouders uitgenodigd worden voor de bemiddeling. In de wetgeving staat immers duidelijk vermeld dat zij over dezelfde rechten beschikken. De advocaat moet op de hoogte gebracht worden (per brief, telefoon, e-mail, ...).

In de brief wordt best een duidelijke termijn of een datum opgenomen waarin reactie op het voorstel verwacht wordt. Indien er geen antwoord komt, kan de bemiddelaar eventueel een herinneringsbrief sturen met een ultieme datum.

De eigenlijke bemiddeling

Zoals aangestipt vindt de bemiddeling slechts plaats als en in de mate dat alle partijen bereid zijn hieraan deel te nemen.

Bij de contactneming van dader en slachtoffer wordt best meteen nagegaan of de partijen bereid zijn tot een vorm van rechtstreekse bemiddeling. Dat is de bemiddelingsvorm waarbij de verschillende partijen elkaar rechtstreeks ontmoeten.

Soms zullen vooraf eerst individuele gesprekken plaatsvinden tussen de bemiddelaar en respectievelijk het slachtoffer en de overtreder.

Als de partijen terughoudend of weigerachtig tegenover een rechtstreekse bemiddeling staan, kan een onrechtstreekse vorm voorgesteld worden. De bemiddelaar fungeert dan als het ware als 'doorgeefluik' tussen de partijen. Zoals eerder werd aangestipt, verdient het hierbij aanbeveling steeds vooraf aan te geven in welke mate verstrekte informatie van de ene aan de andere partij mag bezorgd worden.

Het is uiteraard perfect denkbaar dat een onrechtstreekse bemiddeling overgaat in de rechtstreekse vorm, bijvoorbeeld omwille van het toegenomen wederzijds vertrouwen of als een belangrijke hindernis in de conflictafhandeling is verdwenen. Omgekeerd is het echter evenzeer mogelijk dat een rechtstreekse bemiddeling overgaat in een onrechtstreekse omdat het conflict tussen de partijen even dreigt te escaleren en een afkoelingsperiode aangewezen lijkt.

Bij beide vormen is het aangewezen vooraf informatie te verstrekken over de mogelijkheden en beperkingen van de bemiddeling en over de GAS-procedure als dusdanig.

De directe bemiddeling zal georganiseerd worden via een bijeenkomst in een neutrale ruimte, bij voorkeur het kantoor van de bemiddelaar. De aanwezigheid

van de advocaat of ouder(s) (bij minderjarigen) kan hierbij niet geweigerd worden. Het is echter een verantwoordelijkheid van de bemiddelaar om na te gaan of de gelijkheid tussen de partijen voldoende gewaarborgd is (en er bijvoorbeeld geen duidelijk overwicht is door verschil in leeftijd, assertiviteit etc.). Zoals eerder werd vermeld, zullen ook mogelijke belangenconflicten tussen ouders en (minderjarige) dader een aandachtspunt zijn.

De eventuele deelname van andere betrokkenen (bijvoorbeeld ouders van een meerderjarige dader) vormt op zich geen probleem mits de hoger vermelde aandachtspunten voor ogen worden gehouden.

Concrete afspraken voor de bemiddelingsbijeenkomst kunnen in gemeenschappelijk overleg worden gemaakt. Uit praktische overwegingen kan de bemiddelaar hierbij uiteraard voorstellen doen. Ook andere pragmatische keuzes (bijvoorbeeld een woensdagnamiddag voor minderjarige overtreders) kunnen de organisatie van dergelijke bijeenkomst vergemakkelijken.

De bemiddelaar tracht tijdens de bijeenkomst, of indien nodig tijdens meerdere bijeenkomsten, de partijen tot een vergelijk te brengen. Elke partij moet daarbij op een gelijkwaardige manier aan bod komen om haar kijk op de feiten te kunnen geven. De bemiddelaar stelt zich hierbij neutraal op. Dit hoeft echter niet te betekenen dat hij op geen enkele manier kan tussenbeide komen, bijvoorbeeld om

een partij de kans te geven op een volwaardige manier aan bod te kunnen komen of om overdreven of onredelijke verwachtingen van een partij te temperen.

De bemiddelingsovereenkomst

Elke bemiddeling resulteert idealiter in een overeenkomst die gericht is op het herstel of de vergoeding van de schade.

Een dergelijke overeenkomst is relatief eenvoudig indien er duidelijk aantoonbare materiële schade is. De overeenkomst leidt dan tot de betaling van deze schade of tot het afspreken van concrete herstelinitiatieven door de overtreder (bijvoorbeeld het verwijderen van graffiti).

Eventueel kan een dergelijke overeenkomst aangevuld worden met het engagement om mondelinge of schriftelijke excuses aan te bieden aan het slachtoffer of met andere initiatieven.

Vanzelfsprekend wordt een overeenkomst best in duidelijke bewoordingen weergegeven om latere discussies te vermijden. Het afspreken van concrete termijnen en data bijvoorbeeld kan in dat opzicht alleen maar aangemoedigd worden.

Indien er geen concrete schade is, zal vaak één of andere vorm van symbolisch herstel overeengekomen worden. In de praktijk wordt een dergelijk symbolisch herstel vaak geconcretiseerd door het verrichten van zgn. GAS-prestaties met een beperkte omvang (bijvoorbeeld op ronde gaan met de gemeentelijke reinigingsdienst). Ook andere initiatieven zijn in dit verband denkbaar. Geregeld wordt gewezen op het pedagogische effect van dergelijke taken. Het moet echter beklemtoond worden dat dit pedagogische effect slechts een mogelijk gevolg en geen rechtstreeks doel is van de GAS-bemiddeling.

Van zodra er volledige overeenstemming is over de schadevergoeding of het herstel, kan de overeenkomst ondertekend worden. Bij de onrechtstreekse bemiddeling zal de bemiddelaar de afspraken in een overeenkomst uitwerken en ze ter ondertekening aan de partijen bezorgen. Dit gebeurt best binnen een duidelijk bepaalde termijn, eventueel met de mogelijkheid om voor een bepaalde datum opmerkingen bij de ontwerpovereenkomst te formuleren.

Bij de directe bemiddeling kan de overeenkomst eventueel meteen na afloop van de bijeenkomst ondertekend worden. Indien dit om praktische redenen moeilijk haalbaar is, kan uiteraard de hoger beschreven werkwijze gevolgd worden. De ondertekening gebeurt door de verschillende partijen. Dit zijn de dader en het slachtoffer. De bemiddelaar is als dusdanig geen partij en zijn of haar handtekening is dan ook niet vereist.

Voor de handtekening van de ouders en de advocaat bestaan vandaag verschillende werkwijzen.

Sommige bemiddelaars zijn eerder strikt en eisen in elke zaak de handtekening van minstens één van de ouders en het nazicht van de overeenkomst door de advocaat.

Andere bemiddelaars hanteren een soepeler werkwijze en laten de minderjarige overtreder de overeenkomst alleen ondertekenen. In dergelijke gevallen wordt echter wel aanbevolen de minderjarige de nodige bedenktijd te geven om de overeenkomst aan zijn ouders en advocaat voor te leggen.

De ouders zijn burgerlijk aansprakelijk voor hun minderjarig kind en moeten dus bijvoorbeeld op de hoogte zijn van een eventuele GAS-prestatie. De advocaat moet uiteraard in de gelegenheid gesteld worden de uitvoering van de overeenkomst op te volgen. Uit de verslagen van de bemiddelingsbijeenkomst(en) of de briefwisseling blijkt de betrokkenheid van deze actoren bij de bemiddelingsprocedure. In dergelijk verslag kan een clause opgenomen worden waarbij de kennisname van de bemiddelingsovereenkomst, die als bijlage bij het verslag

38

gevoegd wordt, door de ondertekenaars blijkt. Desgevallend kan de kennisgeving ook per aangetekende brief gebeuren.

Als een concrete schaderegeling wordt overeengekomen, is het aan te raden een clause in de bemiddelingsovereenkomst op te nemen die verdere schadeloosstelling via een burgerlijke vordering door het slachtoffer uitsluit.

Uitvoering en evaluatie van de bemiddelingsovereenkomst

Indien de overeenkomst leidt tot betaling of herstel van de schade, is de opvolging van de uitvoering door de bemiddelaar zelf in principe vrij eenvoudig realiseerbaar.

De opvolging van GAS-prestaties of verwante initiatieven daarentegen zorgen in de praktijk voor meer problemen, zeker als de bemiddelaar zijn functie in een groot aantal gemeenten uitoefent. De opvolging kan dan overgelaten worden aan de betreffende gemeentelijke dienst. Op deze manier worden bijkomende verplaatsingen vermeden. Uiteraard zullen de uitvoering en zeker de eventuele problemen hierbij tijdig gemeld moeten worden aan de bemiddelaar.

Na de uitvoering van de overeenkomst of nadat de overeenkomst uitgevoerd zou moeten zijn, volgt een evaluatie van de bemiddeling. Dit is het ogenblik waarop de bemiddelaar oordeelt over het al dan niet geslaagd karakter van de procedure. Dit kan een formeel moment zijn waarbij een nieuwe bijeenkomst georganiseerd wordt met de partijen, maar dit hoeft vanzelfsprekend niet.

Rapportering van de bemiddelaar en beslissing van de sanctionerende ambtenaar

Belangrijk is dat de bemiddelaar na deze evaluatie een verslag bezorgt aan de sanctionerende ambtenaar waarin hij meedeelt of de bemiddeling opgestart was en, desgevallend, al dan niet geslaagd. Bij een niet-opgestarte of niet-geslaagde bemiddeling wordt best meegedeeld of dit de verantwoordelijkheid was van de dader of van het slachtoffer. Dit kan relevant zijn voor de eindbeslissing van de sanctionerende ambtenaar. Verdere concrete informatie moet niet verstrekt worden om het vertrouwelijke karakter van de bemiddeling niet te schaden. In een evaluatieverslag kan uiteraard wel bijkomende informatie opgenomen worden naargelang de verschillende partijen hiermee akkoord gaan.

Het resultaat van de bemiddeling kan een belangrijk element vormen bij de eindbeslissing van de sanctionerende ambtenaar. Juridisch hoeft een geslaagde bemiddeling zeker niet te betekenen dat geen geldboete meer kan opgelegd worden. Het verdient echter ten zeerste aanbeveling om geen geldboete op te leggen bij een geslaagde bemiddeling.

Het is ook aan te raden om hierover vooraf duidelijkheid te verschaffen aan de overtreder. Alleszins moeten foutieve verwachtingen vermeden worden. Het is bovendien een legitieme verwachting van de overtreder dat zijn medewerking aan de bemiddeling een positieve invloed heeft op de beslissing van de sanctionerende ambtenaar.

Bemiddeling afgerond, zaak gesloten?

We zezen er eerder op dat de GAS-bemiddeling vaak past in een bredere problematiek, bijvoorbeeld in een bepaalde wijk. Zoals vermeld heeft de GAS-bemiddeling enkel betrekking op de vastgestelde inbreuk, al moet er voor een reële kans op welslagen uiteraard rekening gehouden worden met de achterliggende problematiek. De omvang van deze bemiddeling wordt best vooraf meegedeeld aan de betrokken partijen.

Als na afloop blijkt dat verdere bemiddeling bij het bredere conflict aangewezen zou zijn, kan de bemiddelaar aan de partijen voorstellen om het conflict via andere bemiddelingsvormen trachten op te lossen. Zo beschikken veel gemeenten bijvoorbeeld over een of andere vorm van buurtbemiddeling. De positieve afloop van een GAS-bemiddeling kan een eerste stap zijn in de richting van verdere pacificatie. Ook als een GAS-bemiddeling geen positief resultaat oplevert maar er wel een duidelijke bereidheid is tot verdere dialoog, kan een dergelijke buurtbemiddeling een zinvolle voortzetting van de communicatie betekenen. Gelet op het vrijwillige karakter van elke bemiddeling is hiervoor uiteraard het akkoord van de verschillende partijen vereist.

Eerder zezen we er op dat tijdens de bemiddelingsprocedure bepaalde weerkerende problemen in de betrokken gemeente gesignaleerd kunnen worden. Als hierover duidelijke afspraken gemaakt zijn, kan de bemiddelaar dergelijke problemen melden aan de bevoegde dienst van de gemeente.

Bijlagen

Bijlage I

Wetgeving

U vindt hieronder een kort overzicht van de wetgeving over gemeentelijke administratieve sancties.

1° Wetten

- Wet tot invoering van gemeentelijke administratieve sancties van 13 mei 1999 (*B.S.*, 10/06/1999).
- Wet tot wijziging van de nieuwe gemeentewet van 17 juni 2004 (*B.S.*, 23/07/2004).
- Wet houdende diverse bepalingen van 20 juli 2005 (*B.S.*, 29/04/2005).
- Wet tot bestraffing van graffiti en van beschadiging van onroerende eigendommen en tot wijziging van de nieuwe gemeentewet van 25 januari 2007 (*B.S.*, 20/02/2007).
- Wet houdende diverse bepalingen van 25 april 2007 (*B.S.*, 8/05/2007).
- Wet tot instelling van de functie van gemeenschapswacht, tot instelling van de dienst gemeenschapswachten en tot wijziging van artikel 119bis van de nieuwe gemeentewet van 15 mei 2007 (*B.S.*, 29/06/2007).

2° Omzendbrieven

- Omzendbrief OOP 30bis van 3 januari 2005 aangaande de uitvoering van de wetten van 13 mei 1999 tot invoering van gemeentelijke administratieve sancties, van 7 mei 2004 tot wijziging van de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming en de nieuwe gemeentewet en van 17 juni 2004 tot wijziging van de nieuwe gemeentewet (*B.S.*, 21/01/2005).
- Omzendbrief OOP 30ter van 10 november 2005 waarbij uitleg verschaft wordt bij de wijziging van artikel 119bis van de Nieuwe Gemeentewet krachtens de wet van 20 juli 2005 houdend diverse bepalingen (*B.S.*, 24/11/2005).

Bijlage I

3° Koninklijke Besluiten

- Koninklijk Besluit tot vaststelling van de procedure tot aanwijzing van de ambtenaar en tot inning van de boetes in uitvoering van de wet van 13 mei 1999 betreffende de invoering van gemeentelijke administratieve sancties van 7 januari 2001 (*B.S.*, 2/2/2001).
- Koninklijk Besluit van 5 december 2004 houdende vaststelling van de minimumvoorwaarden waaraan de gemeenteambtenaren moeten voldoen, zoals bepaald in artikel 119bis, §6, tweede lid, 1° van de nieuwe gemeentewet (*B.S.*, 29/12/2004).

Bijlage II

Aanbevolen literatuur

Zie hieronder enkele interessante referenties m.b.t. de rechtsleer.

1° Tijdschriftartikelen

- BOTTAMEDI, C., “Welk maatschappelijk model willen we? Korpschef Bottamedi stelt zich vragen bij de visie achter de administratieve sancties”, *Politiejournaal-Politieofficier*, 2007, n°5, 6-11.
- BOUVIER, J., “Sanctions administratives communales: la saveur d'une justice de proximité” in ANDERSEN, R., DEOM, D., RENDERS, D., *Les Sanctions administrative*, Bruxelles, Bruylant, 2007, 331-339.
- CLAES, B., “Bemiddelingsdiensten in beweging: een mogelijk aanbod bij gemeentelijk administratieve sancties. Knelpunten en bedenkingen vanuit de herstelbemiddelingspraktijk”, *Panopticon*, 2005, n°6, 25-43.
- DE TERWANGNE, A., “Sanctions administratives: petit mode d'emploi”, *J.D.J.*, 2006, n°253, 37-45.
- GEUDENS, G., “Kanttekeningen bij de mogelijkheden van bestuurlijke sanctionering van minderjarigen”, *T.J.K.*, januari 2006, V7, (1), 77-79.
- LANCKSWERDT, E., “Bemiddeling in het kader van de wetgeving op de gemeentelijke administratieve sancties: een unieke kans voor de gemeenten”, *T.Gem*, maart 2005, 41-59.
- VAN DEN HENDE, T., “Het toepassingsgebied en de procedure inzake gemeentelijke administratieve geldboetes”, *Vigiles*, 2005, n°4, 111-122.
- VANDRESSE, C., “Mineurs et sanctions administratives: une nécessaire incompatibilité? », *J.D.J.*, maars 2006, 21-25.
- VAN GARSSE, L., “Is alles bemiddelbaar?”, *Lokaal*, VVSG, december 2004, n°22, 26-28.

Bijlage II

- VAN HEDDEGHEM, K., "Bestuurlijke aanpak van overlast: de gemeentelijke administratieve sancties", *Panopticon*, 2006/3, 30-40
- VAN LEEUW, F., "Cuvée 2005 des sanctions administratives communales : enfin un grand cru", *J.D.J.*, 2005, 3-11.

2° Monografieën

SANTENS, M., BILLIET, C., DE GEYTER, L., ... (et al.), *Gewapend bestuur?: gemeentelijk bestuur(srecht) en gemeentelijke administratieve sancties ter bestrijding van overlastfenomeen en kleine criminaliteit*, Brugge, die Keure, 2005, 223p.

SMOOS, S., ROBERT, J., *Guide pratique des sanctions administratives communales*, Namur, Union des Villes et Communes de Wallonie, 2006, 92p.

SCHOONBROODT, E., *Sanctions administratives communales : Outils communaux de lutte contre l'insécurité, l'insalubrité et les incivilités*, Bruxelles, Politea, 2006, mis à jour régulièrement. (feuilles amovibles).

VAN HEDDEGEM, K., VERBEEK, M., *Gemeentelijke administratieve sancties: de bestuurlijke aanpak van Overlast*, Brussel, Politeia, 2006.

VENY, L., DE VOS, N., VANDER BEKEN, T.,... (et al.), *Gemeentelijke administratieve sancties: bundeling van de bijdragen aan de studienamiddagen "gemeentelijke administratieve sancties"*, gehouden te Genk op 1 juni 2005 en te Gent op 8 juni 2005, Brugge, Vanden Broele, 2005, 285p.

Bijlage III

Interessante contacten en websites

POD Maatschappelijke Integratie/Dienst Grootstedenbeleid

Task Force: Katia Hoorne (NL) et Emilie Deveux (FR)

Anspachlaan 1, 1000 Brussel

Tel: 02 508 85 86

Fax: 02 508 86 10 (of 02 508 86 18)

Website: www.grootstedenbeleid.be

E-mail: grootstedenbeleid@mi-is.be

FOD Binnenlandse Zaken/Algemene Directie Veiligheid en Preventie

Waterloolaan 76, 1000 Brussel

Tel: 02 557 33 99

Fax: 02 557 33 67

Website: www.besafe.be of www.vigilis.be

E-mail: vps@ibz.fgov.be

Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten vzw

Paviljoenstraat 9, 1030 Brussel

Tel: 02 21155 00

Fax: 02 21156 00

Website: www.vvsg.be

E-mail: info@vvsg.be

Bijlage III

Vereniging van de stad en gemeenten van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

Aarlenstraat 53, bus 4, 1040 Brussel

Tel: 02 238 51 40

Fax: 02 280 60 90

Website: www.avcb-vsgeb.be

E-mail: welcome@avcb-vsgeb.be

Union des Villes et Communes de Wallonie

Rue de l'Etoile 14, 5000 Namur

Tel: 081 240611

Fax: 081 240610

Website: www.uvcw.be

E-mail: commune@uvcw.be

Bijlage IV**Gemengde inbreuken**

De wet van 17 juni 2004 houdende wijziging van de nieuwe gemeentewet bepaalt dat de gemeenten in hun politiereglement inbreuken kunnen opnemen die strafrechtelijk blijven, maar die kunnen beteugeld worden met een administratieve sanctie indien zij dit wenselijk achten. Dit zijn gemengde inbreuken. Het is een wettelijke afwijking op het principe van het verbod van dubbele veroordeling.

Het betreft de inbreuken bedoeld in de volgende artikelen van het Strafwetboek:

- ❑ artikel 327-330: bedreigingen met een aanslag op personen of op eigendommen en valse inlichtingen betreffende ernstige aanslagen;
- ❑ artikel 398: opzettelijke slagen en verwondingen;
- ❑ artikel 448: beledigingen;
- ❑ artikels 461 et 463: gewone diefstal;
- ❑ artikel 526: vernieling of beschadiging van graven, monumenten en kunstvoorwerpen;
- ❑ artikel 534bis: tags en graffiti;
- ❑ artikel 534ter: beschadiging van onroerende eigendom;
- ❑ artikel 537: vernieling en verwoesting van bomen en enten;
- ❑ artikel 545: grachten dempen, hagen afhakken of uitrukken, afsluitingen vernielen en verplaatsing of verwijdering van grenspalen en hoekbomen;
- ❑ artikel 559, 1°: beschadiging van roerende goederen;
- ❑ artikel 561, 1°: nachtlawaai;
- ❑ artikel 563, 2°: opzettelijke beschadiging van stedelijke of landelijke afsluitingen, ongeacht het materiaal;
- ❑ artikel 563, 3°: feitelijkheden of lichte gewelddaden.

Indien de gemeenten deze feiten willen vervolgen moeten zij ze niet herdefiniëren in het politiereglement. Het kan volstaan te verwijzen naar deze bepalingen.

Bijlage IV

De gemengde inbreuken zijn in te delen in twee categorieën:

Artikelen 327 tot 330, 398, 448, 461 en 463 van het Strafwetboek

De ambtenaar kan enkel een administratieve geldboete opleggen indien de procureur des Konings binnen een termijn van 2 maanden heeft laten weten dat dit volgens hem aangewezen is en dat hij zelf geen gevolg aan de feiten zal geven.

Als de procureur binnen deze termijn niets laat weten, dan kunnen de feiten enkel nog strafrechtelijk bestraft worden.

Artikelen 526, 534bis, 534ter 537, 545, 559,1°, 561,1° en 563,2° en 3° van het Strafwetboek

De procureur des Konings beschikt over een termijn van 2 maanden om de ambtenaar in te lichten dat een opsporingsonderzoek of een gerechtelijk onderzoek werd opgestart, vervolging werd ingesteld, dan wel dat hij oordeelt het dossier te moeten seponeren bij gebrek aan toereikende bezwaren. Voor het verstrijken van deze termijn kan de ambtenaar geen administratieve geldboete opleggen.

Na het verstrijken ervan kunnen de feiten enkel nog administratiefrechtelijk worden bestraft.

NOTA'S

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

NOTA'S

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

